

نمایندگان مشهدی در سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان اصفهان، از ظرفیت‌ها و چالش‌های سینمای کودک و نوجوان در شهرمان می‌گویند

سینمای کودک، سیمایی بدون حامی

الهام ظریفیان

درسی‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان ونوجوانان اصفهان که اختتامیه آن در روزهای گذشته برگزار شد. نمایندگان مختلفی از استان خراسان رضوی حضور داشتند. مشهد همیشه در این جشنواره حرف برای گفتن داشته است که شاید یک دلیل آن را بتوان به پیشینه قوی این شهر به تئاتر کودک و نوجوان نسبت داد. ما در این گزارش در سراغ سه تن از هنرمندان جوان همشهری‌مان رفتیم که در این جشنواره پرچم مشهد را بالا نگه داشتند و از آن‌ها درباره اوضاع واحوال سینمای کودک و نوجوان در مشهد پرسیدیم.

- نگاه مدیران به سیمای کودک ونوجوان جدی نیست

داوود نجف زاده، هنرجوی انجمن سینمای جوانان مشهد، شش سال است که در حیطه فیلم سازی فعالیت می‌کند. او پیش از این فیلم‌های مستند «برخورد نزدیک»، «صحرا» و «گلچین روزگار» را نوشته و کارگردانی کرده است. او همچنین نویسنده و کارگردان فیلم کوتاه داستانی «بانک آب» است که در جشنواره بین‌المللی فیلم صد در سال ۱۴۰۱ برگزیده شد. «بانک آب» سال‌گذشته در جشن سیمیرغ سینمای خراسان بهترین فیلم کوتاه شناخته شد. او در همین جشنواره دیپلم افتخار بهترین فیلم نامه کوتاه را نیز برای «چسب زخم» دریافت کرد. این فیلم ساز جشنواره اخیر با فیلم کوتاه داستانی «آناهیتا» در جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان ونوجوانان حضور داشت. او پیش از این با این فیلم توانسته بود به بخش مسابقه جشنواره منطقه‌ای مشهد (مهروشید) راه یابد. «آناهیتا» یک فیلم کوتاه ۱۳دقیقه‌ای است که نگاهی خلاقانه به بحران بزرگ کم‌آبی دارد و با موضوع کودک برای مخاطب بزرگسال و سیاست‌گذاران تولید شده است. نام این فیلم به الهه آب که یکی از اسطوره‌های ایران باستان است اشاره دارد و داستان پسرپچه‌ای را روایت می‌کند که مادرش را از دست می‌دهد و توسط عشق به آب و از طریق کهن الگوی آناهیتا دوباره به مادرش برمی‌گردد.

این فیلم ساز که از سال ۸۹در زمینه انیمیشن فعالیت می‌کند می‌گوید: متولیان کودک و نوجوان در کشور مانند وزارت آموزش و پرورش، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و اغلب نهادهایی که با کودکان و نوجوانان سر و کار دارند، یا در زمینه تولید فیلم مناسب این گروه‌های سنی کم‌کاری کرده‌اند یا در سیاست‌گذاری درستی، پیش نرفته‌اند. همان‌طور که در دهه۶۰محتوای تلویزیونی خوبی برای کودکان تولید نمی‌شد. بسیاری از برنامه‌ها از نظر روان شناختی مناسب سن کودکان آن دوره نبودند و باعث ایجاد ترس وانزواهایی شدند که آثارش را اکنون در بسیاری از بزرگسالان می‌بینیم. در مشهد لازم است این نهادها ورود کنند و با حمایت از فیلم سازان خلاق در زمینه ساخت فیلم‌های مناسب برای کودکان و نوجوانان سرمایه‌گذاری کنند.

او ادامه می‌دهد: متأسفانه نگاه جدی به سینمای کودک و نوجوان در بین مدیران وجود ندارد. بسیاری از آن‌ها تصور می‌کنند فیلم بزرگسال بیشتر می‌تواند در گیشه موفق باشد. درحالی‌که می‌بینیم هالیوود با ساخت فیلم‌هایی مانند مجموعه فیلم‌های هری پاتر علاوه براینکه گیشه‌های جهان را فتح می‌کند، ایدئولوژی خود را به کل دنیا صادر می‌کند.

این هنرمند با بیان اینکه ظرفیت‌های زیادی در سینمای کودک و نوجوان داریم یادآوری می‌کند؛ در دوره‌هایی افراد بزرگی مانند گیومرت پوراحمد، حمید جبلی و ایرج طهماسب، کارهای خوبی در این سینما انجام می‌دادند. نسلی که با محصولات

این آدم‌ها بزرگ شدند. نوستالژی خوبی از آن دوره دارند و هنوز نیز هربار که این هنرمندان برنامه‌ای می‌سازند با آن‌ها همراهی می‌کنند. او می‌افزاید: معمولاً دغدغه‌های مخاطب کودک و نوجوان به درستی درک نمی‌شود. متناسب با آن محصولی نیز تولید نمی‌شود. البته این نقد به تولیدکنندگان هم وارد است که خیلی وقت‌ها می‌خواهند دغدغه‌ها و اعتقادات شخصی خود را به کودکان تحمیل کنند. آن‌ها معمولاً به روش‌های اشتباه و به صورت نصیحت‌گونه مثل آنچه در مدرسه به بچه‌ای گفته می‌شود، قصد برقراری ارتباط با مخاطب را دارند. درحالی‌که ذات سینما سرگرمی است. ابتدا باید بستر سرگرمی را به وجود آوریم تا مخاطب کودک ونوجوان با شخصیت‌ها ارتباط برقرار کند و آن‌ها را دوست داشته باشد و بعد بتواند از آن‌ها تأثیر بگیرد.

- قاب سینما در برابر اتفاقات فلسطین کم می‌آورد

علی سلمانی دیگر کارگردان مشهدی است که با فیلم کوتاه داستانی «شورشی» در سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان اصفهان حضور داشت. این هنرمند که از سال ۹۵فعالیت سینمایی خود را آغاز کرده است، پیش از این با فیلم مستند «نفس خوار» در مقام نویسنده و کارگردان توانسته بود برگزیده جشنواره عمار در سال ۹۹شود. مستندهای «عاشورا ییان»، «دادنگار»، و «خنجه» دیگر آثار این نویسنده و کارگردان است که از آن میان، مستند عاشوراییان به جشنواره عمار در سال ۱۴۰۰راه یافت. «شورشی» دومین فیلم کوتاه این هنرمند بعد از «حوض زندگی» است که تاکنون توانسته از جشنواره‌های مختلفی مانند جشنواره فیلم کوتاه تهران، جشنواره سیمیرغ خراسان رضوی و جشنواره عمار جوایزی را دریافت کند. تاریخ ساخت این فیلم به قبل از عملیات ۱۷کتبر برمی‌گردد. سلمانی دراین باره می‌گوید: آن موقع جسم این بود که فلسطین دارد به فراموشی سپرده می‌شود. فیلم درباره یک اتفاق است که کودکان و نوجوانان فلسطینی هر روز با آن روبه‌رو هستند، من سعی کردم از زاویه بشری و انسان دوستانه به این موضوع نزدیک شوم و بخشی از آن را به تصویر بکشم. فیلم‌هایی که این روزها از غزه بیرون می‌آیند و با گوشی ضبط شده‌اند، عمق فاجعه را خیلی بیشتر نشان می‌دهند. امروز قاب سینمای داستانی در برابر اتفاقاتی که در فلسطین در حال رخ دادن است کم می‌آورد. بازسازی آن‌ها کار سختی است.

او در سال ۱۴۰۱طی فرایند پینچینگ توانست انجمن سینمای جوانان را برای حمایت از ساخت فیلم «شورشی» متقاعد کند و خرداد ۱۴۰۲نیز آن را جلو

دوربین برد. این فیلم بعد از ۱۷کتبر در شبکه‌های مختلف تلویزیون نمایش داده شد و طبق گفته سلمانی پیگیری‌هایی صورت گرفت که در الجزیره نیز پخش شود. او دراین باره می‌گوید: تاکنون اتفاقات خیلی خوبی برای فیلم «شورشی» افتاده است. حس می‌کنم رنج آن را عده دیگری در فلسطین و غزه کشیدند و لذت کف و سوت روایت آن را ما می‌بریم. امیدوارم هیچ هنرمندی هیچ وقت فراموش نکند که باید این درد و رنج‌ها را روایت کند، چه با کف و سوت و چه بدون آن.

این کارگردان جوان درباره جایگاه سینمای کودک و نوجوان مشهد می‌گوید: هنرمندان مشهد به نقطه‌ای از پیشرفت که می‌رسند، می‌بینند دیگر اینجا نمی‌توانند کار کنند و باید به تهران مهاجرت کنند. این ضعف ساختاری سینمای مشهد است که آن قدر فضا به هنرمندان نمی‌دهد که آن‌ها بتوانند آن‌طور که دوست دارند فیلم بسازند. ما با دارا بودن هنرمندان سطح بالا ظرفیت‌های خوبی در مشهد در زمینه تولید محتوای نمایشی برای کودکان و نوجوانان داریم. ولی این ظرفیت‌ها باید از سوی نهاد‌های متولی به فعل برسند. بودجه‌ها و تصمیمات برای مشهد از تهران می‌آید و مشهدی‌های خیلی در آن‌ها نقش ندارند. مدیران مشهد باید اعتماد به نفس خود را تقویت کنند تا بتوانند در این زمینه‌ها مطالبه‌گر باشند.

- چراغ انیمیشن در مشهد روشن شده است

محمد علی بصیری نیک دیگر هنرمند جوان مشهدی که با اپیزود «کارانه» از مجموعه سریال «آنی و مانی» در سی‌وششمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان اصفهان حضور داشت. متولد سال ۷۰در مشهد است. او فارغ التحصیل دانشگاه صدا و سیما و حدود ۱۰سال است به‌طور حرفه‌ای در زمینه انیمیشن کار می‌کند. «کارانه» اپیزودی از فصل‌های آینده سریال آنی و مانی ویژه مخاطب خردسال است که فصل یک آن در شبکه پویا پخش شد و روند تولیدش همچنان ادامه دارد. ساخت این سریال از سه سال پیش شروع شده است. بصیری و گروهش در این میان پروژه سینمایی «ساعت جادویی» را نیز کار کردند. این فیلم که احتمالاً تا آخر سال به روی پرده برود، سال‌گذشته در جشنواره کودک و نوجوان اصفهان جایزه بخش ویژه گوهرداد را گرفت. به‌گفته بصیری نیک «آنی و مانی» داستان یک خواهر و برادر خردسال است که در خانواده و مهدکودک با محیط اجتماعی آشنا می‌شوند. آزمون و خطا می‌کنند و این اطلاعات را با زبان ساده به مخاطب انتقال می‌دهند.

- نقش اشعار حافظ بر روی فلزی سخت

مرضیه زمانی پور، کارشناس ارشد پژوهش هنر که

در مشهد روشن شده است و علاقه‌مندان آن روزبه‌روز بیشتر می‌شوند با این حال حجم تولیدات هنوز کم است و نگاه صنعتی به تولید انیمیشن شکل نگرفته است. او می‌گوید: ما داریم در این راه قدم برمی‌داریم و تلاش می‌کنیم که ثابت کنیم انیمیشن، جدای از یک محصول هنری، یک صنعت است که می‌تواند برای سازمان‌ها و شرکت‌های خصوصی درآمدزا باشد. همچنین تلاش می‌کنیم به علاقه‌مندان این رشته نشان دهیم که از طریق انیمیشن هم می‌توانند درآمد داشته باشند. این اتفاق رو به پیشرفت است. هرچند سرعت آن به دلایل اجتماعی و اقتصادی زیاد نیست. او می‌افزاید: کیفیت و سطح آثار انیمیشن مشهد واقعا بالااست و حتی هم راستا با تولیدات تهران پیش می‌رود. معمولاً پروژه‌هایی که توسط سازمان‌های دولتی به شهرستانی‌ها داده می‌شود ارقام کمتری دارند. با این حال هنرمندان مشهدی توانسته‌اند در تولید انیمیشن، خود را ثابت کنند و پروژه‌های بزرگی بگیرند. ارتباطات روزبه‌روز در حال افزایش است و شرکت‌ها تمایل به همکاری در این زمینه دارند. به‌نظرم ایران آینده روشنی در انیمیشن خواهد داشت.

به‌نظر او بزرگ‌ترین چالش پیش روی انیمیشن در مشهد، این است که سفارش‌دهندگان و سرمایه‌گذاران هنوز به این درک نرسیده‌اند که تولید انیمیشن، یک فرایند زودبازده نیست. او می‌گوید: این چالش‌ها باعث می‌شود برخی نیروهای تازه‌وارد دلسرد شوند و وارد حیطه‌های کاری متفاوتی شوند. در بسیاری از موارد نیز هنرمندان ترجیح می‌دهند با شرکت‌های خارجی کار کنند یا اینکه مهاجرت کنند. ما در روال یک پروژه نیروها را آموزش می‌دهیم ولی متأسفانه به این دلیل که حجم کارها آن قدر زیاد نیست که نیاز مالی آن‌ها را برآورده کند، ترجیح می‌دهند در کشورهای دیگر فعالیت خود را ادامه دهند.

او تأکید می‌کند: باید این قانون نانوشته که پروژه‌های بزرگ انیمیشن را حتماً باید دولتی‌ها سفارش دهند شکسته شود. اگر بخش خصوصی بتواند به خروجی کار و بازگشت سرمایه اطمینان یابد و در تولید انیمیشن سرمایه‌گذاری کند، به‌طور کلی سیستم متفاوت می‌شود. فضا رقابتی می‌شود و این خود باعث پیشرفت انیمیشن می‌شود. این متقاعدسازی به مرور زمان شکل می‌گیرد. این روزها می‌بینیم بیشتر شرکت‌های تبلیغاتی در شبکه‌های اجتماعی به سمت انیمیشن رفته‌اند. هرچند حضور اسپانسرها در سینما با شبکه‌نمایش خانگی جافتاده است. در انیمیشن هنوز اسپانسرها جرئت ورود ندارند. به‌مرور زمان وقتی تولیدکنندگان بتوانند خودشان را از نظر کیفیت و ساختار به بازار آزاد ثابت‌کنند، این فضا شکل می‌گیرد. هرچند الان هم شکل گرفته ولی سرعت آن خیلی کم است.

ایستگاه خبر

در قالب یک یادداشت مطرح شد

انتقاد فرزند استاد موسیقی به تیتراژ «تانک خورها»

زهره شریف زاده، فرزند مرحوم محمد ابراهیم شریف زاده، از هنرمندان پیشگام و مطرح موسیقی خراسان رضوی، در اعتراض به پخش قطعه موسیقایی «سرو خرامان» در تیتراژ سریال «تانک خورها».

متنی را خطاب به مدیران سازمان صداوسیما و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی منتشر کرد. در متن نوشته شده ازسوی زهره شریف زاده که در اختیار خبرگزاری مهر قرار گرفته، آمده است: «طی روزهای اخیر، سریالی به نام «تانک خورها» از شبکه ۳ سیما پخش خود را آغاز کرده که در تیتراژ پایانی فیلم، سروده معروف ملی «سرو خرامان» که پیش‌تر با نوای مرحوم شریف زاده مورد توجه مخاطبان و هم‌وطنان قرار گرفته بود، با صدای هنرمند دیگری جدا از خالق اثر که پدر بنده بوده، پخش می‌شود که باعث ناراحتی بنده و اغلب همشهریان استاد شده است. لذا متقاضی هستم که این قطعه موسیقایی را از موسیقی تیتراژ سریال، حذف و یا حداقل با رعایت رفتار اخلاقی و عرفی چنین آثار ماندگاری با قید عنوان شناسنامه اصلی خالق آن منتشر نمایید. در همین چارچوب، انتقاد دیگری که در این زمینه وجود دارد، برگزاری جلسات مستمر و متوالی با مدیران استانی میراث فرهنگی برای ثبت این اثر با صوت و صدای استاد شریف زاده است که متأسفانه تاکنون پیگیری‌های ما در این زمینه با پاسخ مناسبی روبه‌رو نشده است؛ همچنان که در زمان حیات استاد هم در حق این هنرمند، اجحاف و کم‌لطفی صورت گرفت و اقدام درستی هم انجام‌نشد. در این زمینه نیز خواهمشدم جهت ثبت یادمانی ماندگار از استاد شریف زاده برای بهره‌مندی معنوی نسل آینده و رضایت و خشنودی بنده و سایر اعضای خانواده، اقدامات لازم ازسوی مدیران مربوطه و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی انجام شود». استاد شریف زاده که آبان سال ۱۳۹۵دارفانی راوداع گفت، در کنار عبدالسرور احمدی، غلامعلی پورعطایی، ذوالفقار عسکریان، حسین سمندری و نورمحمد دیورن، نسل طلایی موسیقی خراسان بودند. مرحوم شریف زاده آثار ارزشمندی همچون «یار وفادار»، «غایب‌المستغیثین»، «سرو خرامان»، «مناجات خوانی»، و بسیاری از قطعات دیگر را به دوستداران موسیقی‌نواحی ایران معرفی کرده‌است.

چارسوق هنر

سینمایی «موسی ۴» به فجر می‌رسد؟

ابراهیم حاتم‌می‌کیا، کارگردان مطرح سینمای ایران که در چند سال اخیر درحال بازنویسی فیلم‌نامه «موسی ۴» بوده است، بعد از بازنویسی‌های متعدد، تولید این مجموعه را آغاز کرد. با این حال او قار است ابتدا نسخه‌های

سینمایی از چند مقطع زندگی حضرت موسی (ع) را به تولید برساند. در چند سال اخیر، کارگاه‌های مختلفی برای طراحی لباس و صحنه این سریال راه‌اندازی شده است. از فناوری‌های مختلفی هم برای سریال استفاده می‌شود. طبق آخرین خبرها درحال نسخه سینمایی بخش کودک موسی (ع) این مجموعه، تولید این مجموعه را آغاز کرد. با این حال او قار است ابتدا نسخه‌های

سینمایی از چند مقطع زندگی حضرت موسی (ع) را به تولید برساند. در چند سال اخیر، کارگاه‌های مختلفی برای طراحی لباس و صحنه این سریال راه‌اندازی شده است. از فناوری‌های مختلفی هم برای سریال استفاده می‌شود. طبق آخرین خبرها درحال نسخه سینمایی بخش کودک موسی (ع) این مجموعه، تولید این مجموعه را آغاز کرد. با این حال او قار است ابتدا نسخه‌های

۲۲کارتون ایرانی؛ روی آنتن شبکه امید

«قهرمانان مدرسه» و «هم‌سنگران» از تولیدات مرکز پویانمایی صبا هستند که این روزها شبکه امید درحال پخش آن‌هاست. به‌گزارش ایسنا، «قهرمانان مدرسه» به تهیه‌کنندگی رضا تقدسی و کارگردانی

مهدی کیانی انبوهی، در ۲۶قسمت پانزده دقیقه‌ای با تکنیک سه بعدی برای گروه سنی کودک و نوجوان تولید شده است. داستان‌های این مجموعه که به سرپرستی فرخ یکدانه نوشته شده است، در شهری زیبا و آرام و منظم اتفاق می‌افتد. «هم‌سنگران» نام یک پویانمایی با موضوع دفاع مقدس است که سری اول آن در سیزده قسمت پانزده دقیقه‌ای و سری دوم آن در ۲۶قسمت پانزده دقیقه‌ای به‌کارگردانی صمد غلام زاده با تکنیک دوبعدی برای گروه سنی کودک و نوجوان تهیه و تولید شده‌است. «هم‌سنگران» درباره زندگی چند رزمند است که همراه فرمانده خود در عملیات نظامی شرکت کرده‌اند. گفتنی است مجموعه «قهرمانان مدرسه» هر روز ساعت ۷:۳۰ و «هم‌سنگران» هر روز ساعت ۱۱:۳۰به روی آنتن شبکه امید می‌روند.

امین... رشیدی درگذشت

امین... رشیدی، خواننده پیشکسوت موسیقی ایرانی، بر اثر کبوتر سن، دارفانی را وداع گفت. به‌گزارش ایسنا، افسانه رشیدی، فرزند این هنرمند پیشکسوت موسیقی ایرانی، ضمن اعلام خبر درگذشت پدرش اعلام کرده که قرار است بیکر هنرمند موسیقی ایرانی برای تحقیقات به دانشگاه علوم پزشکی اهدا شود. امین... رشیدی (زاده ۴اردیبهشت ۱۳۰۴) خواننده و آهنگ ساز ایرانی است. آهنگ سازی و خوانندگی زنده یاد رشیدی در رادیوایران از سال ۱۳۲۷آغاز شد و در مدت فعالیت مستمرش در حوزه موسیقی بیش از ۱۲۰آهنگ ساخت. «جان جهان»، «افسانه»، «گل افشان»، «جلوه عشق» و «اشک سپیده» جزو آثار مشهور این هنرمند است.